

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-564

27.9.2017

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Regress – påkjørsel av trafikkdirigent i veibane – grovt uaktsomt? – bal. § 12.

Spørsmål om forsikrede opptrådte grovt uaktsomt, da han kjørte på en trafikkdirigent i veibanen. Nemnda bemerket at forsikrede rett før ulykken kom ut av en sving og han ble blendet av sollyset slik at han mistet oversikten over hva som skjedde foran i veibanen. I tillegg tok han oppmerksomheten bort fra veibanen et øyeblikk for å skifte radiokanal. Slik nemnda så det, var dette et markert avvik fra en forsvarlig handlemåte, selv om avviket lå i nedre området for grov uaktsomhet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om regress, jf. bal. § 12, og reiser spørsmål om forsikrede opptrådte grovt uaktsomt. Saken er avgrenset mot regresskravets størrelse. Forsikrede kjørte 14.12.16 kl. 11.05 på en person som dirigerte trafikken. Partene er i hovedtrekk enige om følgende fremstilling av faktum:

Ulykken skjedde om formiddagen, det var dagslys og oppholdsvær. Ifølge politidokumentene var det våt, bar vei. Lav sol som ga sterkt sollys gjorde at det var vanskelige siktforhold hvor det vekslet mellom skygge og blendende motsol.

... kom kjørende N i retning S. Det foregikk vegarbeid på stedet. Kjørebane var innskrenket og det var manuell dirigering. ... har opplyst at ... kom rundt svingen og fikk sollyset i øynene. Du skulle skifte kanal på radioen og tok blikket ned på radioen. Da hørte ... et dunk, og ... hadde kjørt på personen som sto og dirigerte trafikken. Farten er anslått til å være 30-40 km/t.

Vi har forstått det slik at du var kjent med at det foregikk veiarbeid på stedet, men ikke at det var manuell dirigering denne dagen.

Trafikkdirigenten har forklart at han sto midt i veien med stoppskiltet oppe.

Skadelidte ble kjørt i ambulanse til sykehus. Det ble konstatert brudd to steder i venstre fot. Det er ikke opplyst at vedkommende vil få varig men.

Forsikrede har vedtatt forelegg på kr 6.000 for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 3, og tap av føreretten i tre måneder.

Selskapet krevde regress med kr 25.000 for erstatning betalt til skadelidte.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han hadde redusert farten vesentlig på grunn av kjøreforholdene, og at disse ikke var så ekstreme at han burde ha stoppet. Han var ikke blendet over lengre tid, bare vekslende. Han kjente til at det pågikk veiarbeid, men ikke at trafikken ble dirigert manuelt, og han så ikke skilt om dette. På grunn av motsolen var synligheten av refleksene på trafikkdirigentens vernejakke liten. Det er helt ordinært å skifte radiokanal ved bilkjøring, og det var ikke det som forårsaket ulykken, men motsolen. Skiftet medførte bare et øyeblikks uoppmerksomhet. Kjøringen avvek således ikke vesentlig fra forsvarlig kjøring.

Selskapet har i det vesentlige anført at den lave solen medførte vanskelige kjøreforhold, noe som betyr at det kreves større oppmerksomhet om kjøringen. Fart skal tilpasses forholdene, og kjøringen skal ikke fortsette om man ikke kan se veien foran seg. Forsikrede hadde således et handlingsalternativ. Han tok blikket vekk fra veien og skiftet radiokanal rett før uhellet, til tross for vanskelige kjøreforhold på grunn av blindingen fra solen. Ulykken skjedde på en rett strekning. Trafikkdirigenten sto i veien med et stoppskilt iført en godt synlig vernejakke. Det skal da være tid til å se vedkommende, noe som innebærer at forsikrede ikke har sett veien over noe tid. Han var kjent med at det foregikk veiarbeid på stedet, noe som også krever ekstra oppmerksomhet. At det foregår veiarbeid er en indikasjon på at det kan være folk i arbeid på eller ved veien, og ulykken skjedde på et tidspunkt på dagen hvor det er sannsynlig at det kan foregå arbeid.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Forsikringsselskapet kan med hjemmel i bal. § 12 første ledd bokstav a søke regress hos eier eller bruker av en bil for beløp som er betalt i erstatning når skaden skyldes grov uaktsomhet. Det følger av Rt. 2004 s. 499 at det kreves et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte for at en handling skal anses som grovt uaktsom.

Etter nemndas syn medfører motlys at kravet til bilførerens aktsomhet skjerpes, og normalt bør farten senkes slik at føreren rekker å stanse dersom det skulle oppstå en faresituasjon. Et krav om økt aktsomhet gjelder også når man kjører inn i et område hvor det pågår veiarbeid, særlig på tidspunkter på dagen som tilsier at arbeid faktisk pågår.

Rett før ulykken kom forsikrede ut av en sving. Han ble blendet av sollyset slik at han mistet oversikten over hva som skjedde foran i veibanen. I tillegg tok han oppmerksomheten bort fra veibanen et øyeblikk for å skifte radiokanal. Slik nemnda ser det, er dette et markert avvik fra en forsvarlig handlemåte, selv om avviket ligger i nedre området for grov uaktsomhet.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).